

**Z vpisom v KPI
boste na najlepši
način počastili
obletnico Oktobr-
ske revolucije!**

NAJ ŽIVI VELIKA OKTOBRSKA REVOLUCIJA!

POMEN

Zgodovinske obletnice

7. novembra bodo vsi na-
di v deželah socializma in
napredni delovni ljudje
kapitalističnih in kolo-
nialnih deželah proslavljali
obletnico zgodovinske Ok-
tobrske socialistične revo-
lucije.

Delovno človeštvo vsega
sveta se vsako leto spomi-
na tega velikega dogodka,
revolucije, ki je pomenila
le osvoboditev narodov
usije izpod carskega su-
vinstva marveč tudi začel-
sk gradnje nove družbene
reditve in novih, prej ne-
znanih delovnih odnosov
poživitev in okrepitev de-
lavske, revolucionarnih in
svobodilnih gibanj po vsem
svetu.

Pod vodstvom komunistov
Sovjetska zveza vzpostavi
novo gospodarsko, so-
cijalno, politično in kulturno
reditev. Pod vodstvom ko-
munistov so postale po letu
1917 vse demokratične in de-
lavske borbe učinkovitejše,
drugi svetovni vojni je
premagal najkrutejši iz-
zid monopolizma in kapita-
lizma t. j. fašizem; sociali-
zm pa je zajel eno tretjino
sveta. Danes je socializem
svetovni sistem. Kolonialni
brodi se osvobajajo in tudi
bolj zaostala in zaslužnje-
ljudstva Azije, Afrike in
južne Amerike se vedno od-
nečije zoperstavljajo svojim
čimteljem, se borijo za o-
svoboditev in neodvisnost.

Vse to napredovanje je
omogočila velika Oktobrska
revolucija, saj je bila de-
lavska ona tista, ki je odpr-
novo pot vsemu človeštvu
otvorila novo zgodovinsko
epoho.

Sovjetska zveza prav letos
proslavlja ta svoj veliki praz-
nik še bolj ponosno in nav-
dušeno. A prav tako kot
Sovjetsko ljudstvo bo pro-
slavljalo to letošnjo obletni-
c nad vse slovesno tudi na-
redno delovno ljudstvo vse-
ga sveta.

Zakaj to izredno proslav-
ljanje?

Prav v teh dneh, to je v
dneh pred zgodovinsko o-
bletnico, je bil na XXII.
kongresu Komunistične parti-
je Sovjetske zveze sprejet
zgodovinski program o iz-
redni komunistične druž-
be v Sovjetski zvezi. Filozo-
fka, katero sta načela in
razvila Marks in Engels že
v prvi polovici prejšnjega
stoletja in katero je ople-
menitil veliki Lenin, postala
stvarnost. Znanstveni komu-
nizem ni več teorija.

Za doseg vsega tega so
bile potrebne velike žrtve.
Uresničitev tega cilja je

padlo nešteto voditeljev in
borcev. Toda te neštete žrt-
ve niso bile zaman. Njihov
najsvetlejši ideal — komu-
nizem — je postal vidna in
otipljiva stvarnost za ves
človeški rod.

Kaj pomeni komunizem
za sovjetske ljudi?

Pomeni to, da bodo pre-
jeli kar potrebujejo, da se
zaključuje. Joga, ko je dela-
vec prejemal plačilo po učin-
ku. V novi, t. j. komunistič-
ni družbi, ki je družba brez
razredov, bodo vsi ljudje
imeli enako veljavo, proizva-
jalna sredstva bodo last vse-
ga naroda, človeška oseb-
nost se bo nemotena razvi-
jala in bo obenem razvijala
tudi vse proizvodne sile,
sloneče na nenehnem tehnič-
nem in znanstvenem napre-
dovanju, delo za dobrobit
vsega ljudstva pa bo postalo
poglavitna potreba vsakega
poedince komunistične druž-
be. Načrt za izgradnjo komu-
nizma med drugim pred-
videva, da bo Sovjetska zve-
za že v prihodnjih 10 letih
prekosila Združene države
Amerike tudi na področju
proizvodnje na osebo, da bo
vzpostavljen najkrajši de-
lovni čas na svetu.

Ta velikopotezni program
je še enkrat vzgled in opora
vsem narodom sveta. V
njem bodo črpali moč za
vse nadaljnje borbe. Zlasti
miroljubne sile morajo v
luči tega programa najti pot
za svojo združitev v obram-
bi miru, za odpravo atomske-
ga orožja, za splošno in nad-
zorovano razorožitev, za de-
militarizacijo Nemčije, kar
je zlasti zelo nujno v se-
danjem, zelo napetem svetov-
nem političnem položaju,
ko nemške revanšistične in
druge vojnionetilske sile iz-
vajajo provokacije z name-
nom, da bi sprožila nov svet-
ovni požar.

Naše delovno ljudstvo mora
najti v velikem sovjets-
kem programu oporo za
svoje nadaljnje borbe tudi
na sindikalnem in gospodar-
skem področju in oporo v
prizadevanjih za doseg naj-
širše enotnosti vsega delav-
skega razreda. Antifašistične
sile morajo najti skupno pot
v boju za odpravo vseh ostan-
kov fašizma, za zmago de-
mokratične in pravice ter za
popolno izvajanje določil re-
publiške ustave. Slovensko
delovno ljudstvo pa mora v
vsem tem najti pot za zdru-
žitev svojih vrst zato da bo,
ob podpori italijanskega de-
lavskega razreda, dokončno
izbojevalo svoje narodnostne
pravice.

JELKA GERBEC

Zgodovinski XXII. kongres KP Sovjetske zveze v Moskvi. Na njem so bili potrjeni sklepi XX. in XXI. kongresa ter odobreni novi velikopotezni načrti za izgradnjo komunistične družbe v Sovjetski zvezi. Kongresa so se udeležili predstavniki 80 komunističnih in delavskih partij iz vsega sveta. Na 3. in 4. strani objavljamo del poročila, ki ga je na kongresu podal tov. Hruščev. Na gornji sliki: pogled na predsedstvo kongresa.

Proti atomski nevarnosti za razorožitev in pomiritev

Po obnovitvi jedrskih poi-
zkusov v Sovjetski zvezi so raz-
ne politične sile v Italiji po-
večale svojo protisovjetsko
propagando. Sovjetsko zvezo
hočejo prikazovati kot silo, ki
naj bi grozila vsemu svetu z
jedrsko vojno. Pri tem namerno
pozabljajo, da je bila prav
Sovjetska zveza tista velesila,
ki je prva predlagala splošno
popolno in nadzorovano razoro-
žitev, da je sama že pred leti
opustila vse jedrske poizkuse
ter da je v tem pogledu niso
hotele posnemati zahodne sile.

Tudi pri nas na Tržaškem
so se kot gobe po južnem de-
lju pojavili številni «angeli
miru», ki pa namesto, da bi
oznanjali mir, skušajo na vse
načine ščuvati k mirniji. Ti
«angeli miru» so začeli na svo-
moč vpiti proti jedrski nevar-
nosti, toda nočejo priznati od-
kod v resnici prihaja ta nevar-
nost in kdo povzroča tako se-
danje napeto stanje.

Vodstvo Komunistične parti-
je Italije je pretekli teden ob-
javilo poseben komunique v
zvezi z vsemi temi vprašanji.
Iz tega komuniqueja, ki na zelo
jasen način prikazuje obstoje-

Vsebina izjave vodstva Komuni- stične partije Italije

či položaj, povzemamo nasled-
nje bistvene misli:

Poslabšanje mednarodnega
položaja, ki je dovedlo do tega,
da je tudi Sovjetska zveza po-
novno začela izvajati jedrske
poizkuse, katere je bila pred
letmi prekinila, ne da bi čakala,
da bodo isto storile tudi druge
velesile, ki imajo tovrstno oro-
žje, je povzročilo tudi v Italiji
veliko zaskrbljenost. Ta zaskr-
bljenost ni le razumljiva ampak
je tudi upravičena, kajti nihče
ne more minimizirati uč-
inkov, ki jih bodo dali tako
pogosti in tako številni jedr-
ski poizkusi. Jasno pa je, da
prava nevarnost, kateri je izpo-
stavljeno človeštvo izhaja iz
morebitne jedrske vojne. Zato
je danes bolj kot kdaj koli
nujno potrebno, da se prepreči-
jo ne le jedrski poizkusi mar-
več in predvsem, da se ustvari-
jo pogoji za mirno sožitje, ki
naj temelji na splošni in nad-
zorovani razorožitvi.

V Italiji se ne more nihče

ponašati s tem, da je napravil
kaj več od komunistov za od-
stranitev atomske nevarnosti.
Že leta se komunisti zavzema-
jo za uničenje in prepoved je-
drskega orožja. Skupno s socia-
listi in drugimi miroljubnimi
skupinami si prizadevajo za to,
da bi najširše množice spoznale,
da se je treba boriti proti
atomski nevarnosti. V teku te
kampanje, ki traja že vrsto let,
so pogostoma zadeli na nera-
zumevanje tistih krogov, ki so
še danes začeli kričati in stra-
šiti pred atomsko nevarnostjo,
še danes, ko je Sovjetska zve-
za obnovila svoje jedrske poi-
zkuse. Pri manifestacijah proti
atomskemu orožju je prišlo celo
do policijskih napadov, s ka-
terimi so soglašale prav tiste

Vpisovanje v našo partijo

Kampanja za obnavljanje
članskih izkaznic in za vpis
novih tovarišev v našo parti-
tijo je v polnem teku. Veči-
na naših sekcij je sklenila,
da bo v počastitev obletnice
Oktobrske revolucije zaključila
to svoje delo v najkraj-
šem času, po možnosti še
pred tem praznikom. Nekaj
mestnih sekcij je to delo že
dokončalo. Tiste sekcije, ki
bodo to svoje delo opravile
pred 7. novembrom, bodo na
osrednji proslavi, ki bo v
Ljudskem domu v ul. Madonnina 19
v Trstu, prejele
posebne nagrade.

PROSLAVE OKTOBRSE REVOLUCIJE

- 4. novembra ob 14. uri v Zgoniku. Govoril bo tov. Gombač.
 - 6. novembra ob 20. uri pri Sv. Jakobu. Govoril bo tov. Pescatori.
 - 7. novembra ob 20. uri v Stramarju in pri Sv. Ani. Istega dne ob 20. uri bo tudi OSREDNJA PROSLAVA v Ljudskem domu (ul. Madonnina 19) Govorila bosta tov. Paolo Sema in Dolfi Wilhelm.
 - 9. novembra ob 19.30 bo proslava v Miljah. Govoril bo posl. Vittorio Vidali.
- Proslave bodo tudi v ostalih sekcijah.

politične stranke, ki danes to-
liko kriče. Ko je bila leta 1954
objavljena vest, da bosta Sov-
jetska zveza in Anglija izdelali
jedrske bombe je sam tovariš
Togliatti pozval katoliški svet,
ki ima v Italiji svoje središče
in komunistični svet, naj skup-
no poiščeta sredstva, ki so po-
trebna za odstranitev vojne ne-
varnosti. Toda spominjamo se,
da je prav katoliški svet tedaj
imel zaprta ušesa za ta poziv.
Tudi danes se komunisti obra-
čajo do vseh demokratov in an-
tifašistov Italije, do vseh tistih,
ki iskreno žele mir, naj bodo
to meščani ali proletarci, verniki
ali neverniki, zato da bi iz alar-
ma, do katerega je prišlo v zad-
njem času vzniknil močan in
enoten odpor proti nevarnosti,
močna sila za mir, za doseg
mirnega sožitja in izboljšanje
mednarodnih odnosov, kar bo
omogočilo pametna pogajanja
za rešitev sporov, prepoved
atomskega orožja in ukinitve
poizkusov v vseh delih sveta.
Da doseg tega cilja je potre-
bno, da se vse sile, ki jim je na
tem, da se ohrani mir, zavzamejo
za odpravo hladne vojne proti
Sovjetski zvezi in proti deželam
socializma. To hladno vojno proti
SZ in proti drugim socialističnim
deželam vodijo imperialisti, to je
tiste sile, ki so že od tedaj, ko so
uporabili atomsko bombo v pra-
ve vojne namene, vodili svojo
politiko na podlagi sile in premo-
či in ki so izvedli doslej največ
jedrskih poizkusov. Imperialisti-
čne sile niso nikoli izjavile, da
v primeru vojnega spopada ne
bodo uporabile jedrskega oro-
žja. Samo Sovjetska zveza je
dala tako izjavo. In tudi sedaj,
ko se tako zaganjajo (Nadaljevanje na 4. strani.)

Zakaj je Sovjetska zveza prisiljena obnavljati jedrske poizkuse

Sovjetska zveza je obnovila jedrske poizkuse. Da je do tega prišla je morala imeti več kot otipljive razloge, kajti prav ona je pred več leti, popolnoma opustila te poizkuse in predlagala tudi drugim velesilam, ki imajo jedrsko orožje, naj to store. Toda tega zapadne sile niso storile. Še dalje so preizkušale jedrsko orožje. V brk sovjetskim predlogom so Francozi prav v času jedrskega premirja izvedli svoje prve poizkuse v saharški puščavi.

Sedaj, ko je tudi Sovjetska zveza obnovila svoje jedrske poizkuse je vsa protikomunistična in protisovjetska propaganda zagnala velik hrup. Od vse povsod se oglašajo »poborniki miru«, ki svarijo pred nevarnostjo jedrskih okuženj. Od vsepovsod se dvigajo protesti proti jedrskim oblakom, proti jedrskemu prahu, ki naj bi padal na zemljo skupno z dežjem. V množicah ustvarjajo bojazen, da bo jedrsko izžarevanje povzročilo hude posledice tudi za novorojenčke in da so, torej, v nevarnosti nova pokolenja. Značilno pa je, da vseh teh nevarnosti niso videli ti »poborniki miru« v času, ko so na Zapadu tako vneto in neprestano izvajali poizkuse z jedrskimi bombami.

Podatki o doslej razstreljenih jedrskih bombah v poskusne namene, katere objavljamo v posebnem okviru na tej strani, zelo jasno kažejo, katere sile so doslej izvedle največ teh poizkusov. Ti podatki zelo jasno kažejo, da so v tem pogledu na prvem mestu prav Združene države Amerike in ako k njim prištevamo še ostale dve zapadni velesili, Anglijo in Francijo, se razlika med Sovjetsko zvezo in Zapadom še bolj poveča. In prav ti podatki nas silijo k temu, da o tem vprašanju resno razmišljamo. Prav ti podatki nam kažejo kakšne cilje zasleduje ameriška politika že od tedaj, ko sta bili vrženi prvi atomski bombi na Hirošimo in Nagasaki.

Angleški izvedenec Blanchett piše v neki knjigi, da imajo ZDA v svoji rezervi 30.000 jedrskih bomb in da je ta rezerva za petkrat večja od one, ki naj bi jo imela SZ. Toda še

več izvemo iz omenjene knjige in to je, da je imela Amerika v svojem načrtu atomsko bombo že za časa, ko se je bila bitka za Stalingrad, bombo, ki je bila seveda namenjena proti Sovjetski zvezi. Tudi to nam jasno pove, od katere strani prihaja največja nevarnost.

Obvestilo članom Delavskih zadrug

Člane Delavskih zadrug, ki niso še v celoti izplačali svo-

jega deleža, vabimo naj to naredijo čimprej. Tisti, ki do konca leta ne bodo uredili te zadeve, bodo črtani iz seznama. V listu »Il Cooperatore« so objavljena imena vseh članov, ki niso v redu z deležem. Ugotovite ali je tudi vaše ime v omenjenem seznamu!

Na tem mestu še enkrat vprašujemo upravo Delavskih zadrug kdaj bo začela dostavljati slovenskim članom list v slovenščini?

Nacisti na vodilnih mestih zahodnonemške vojske

Nemški militarizem je v vseh časih predstavljal hudo nevarnost za mir v Evropi. V prvi, še bolj pa v drugi svetovni vojni je ta militarizem povzročil nepopravljivo škodo in razdejavanje. Tako kot po prvi svetovni vojni so tudi po drugi svetovni vojni imperialistične velesile omogočile poraženemu, a ne docela strtemu nemškemu militarizmu, da se je znova postavil na noge. In danes ta militarizem predstavlja že zelo resno in hudo nevarnost za mir v sru Evrope in torej nevarnost za svetovni mir. Ta nevarnost je tem večja, ker zavzamejo tokrat vodilna mesta v obnovljeni zahodnonemški vojski bivši nacisti in celo številni vojni zločinci.

S postdamskim sporazumom je bilo določeno, da bodo vsi vojni zločinci in tisti, ki so pripravljali načrte za zločinske nacistične operacije postavljeni pred sodišče, sojeni in kaznovani za zločine, ki so jih zagrešili. Toda, žal, je ostalo v glavnem le pri sklepu.

Niso še v celoti odpravljene ruševine, ki so jih ti zločinci povzročili in ne zaceljene boleče rane, a že so ponovno na površju bivši hitlerjeveji in imajo v svojih rokah vajeti obnovljene zahodnonemške vojske. V podkrepitev te trditve navajamo nekaj primerov:

Adolf Heusinger, ki ima danes divizijskega generala, je imel za časa Hitlerja zelo odgovorna mesta v vojski in je bil ob koncu vojne prištet med največje vojne zločince, je sedaj generalni inšpektor in načelnik glavnega stana zahodnonemške vojske, imenovane Bundeswehr.

Vice admiral Friedrich Ruge je danes inšpektor nemške zvezne mornarice. Za časa zadnje vojne se je udeležil agresije proti Poljski, in za »operacije«, ki jih je vodil ga je sam Hitler odlikoval z viteškim križcem. Ta vojni zločinec je bil tudi tesni sodelavec zloglasnega Kesselringa v Italiji. Pred nedavnim je izjavil, da bi bili morali Leningrad in druga sovjetska mesta likvidirati z atomskimi bombami.

General Hans Speidel, ki je danes poveljnik kopne vojske NATO na področju Srednje Evrope, je sodeloval pri organiziranju atentata proti jugoslovanskemu kralju Aleksandru I leta 1934. Vodil je tudi kasnej-

Po dolgem zavlačenju je bil končno le postavljen temeljni kamen za novo poslopje, namenjeno slovenskemu znanstvenemu liceju in slovenskemu tehničnemu trgovskemu inštitutu. Tako se je problem, za katerega smo se toliko let bojevali, premaknil z mrtve točke.

Postavitev temeljnega kamna za novo šolsko poslopje so porzdravili vsi tržaški Slovenci in demokratični Italijani.

Mi komunisti smo še posebno veseli tega dogodka, saj smo bili prav mi tisti, ki smo se v prvi vrsti bojevali z uresničitev te zahteve. Kot je znano je pokrajinski svet tisti, ki je dolžan skrbeti za tovrstna šolska poslopja. In v tem svetu so bili naši svetovalci tisti, ki so postavili zahtevo po zgraditvi novega šolskega poslopja. Naš bivši pokrajinski svetovalec tovariš Šiškovič se je skupno s tov. Grbecem zlasti vneto zanimal za rešitev tega problema in je z vso odločnostjo zagovarjal predlog dokler ni bil dokončno sprejet.

Kot smo omenili zgoraj je postavitev temeljnega kamna za novo slovensko šolo po-

Ekonomika in politika v epohi diktature proletariata

V. I. Lenin

Olomek iz Leninovega dela, ki ga tu spodaj objavljamo, je povzet iz daljše razprave, ki jo je bil napisal ob drugi obletnici sovjetske oblasti. V uvodu k omenjeni razpravi je Lenin poudaril, da je imel namen pokazati komunistom raznih dežel, kako se zastavlja vprašanje in jim dati podlago za njegovo obravnavanje.

... Socializem je uničenje razredov. Diktatura proletariata je za to uničenje sto-

nila vse, kar je mogla. Toda uničiti razredov naenkrat ni mogoče.

V epohi diktature proletariata so razredi ostali in bodo ostali. Diktatura ne bo več potrebna, ko bodo razredi izginili. Ne bodo pa izginili brez diktature proletariata.

Razredi so ostali, toda vsak razred se je v epohi diktature proletariata očitno spremenil; spremenil se je tudi odnos med razredi. Razredni boj pod diktaturo proletariata ne izginja, temveč dobiva samo drugačne oblike.

Pod kapitalizmom je bil proletarijat zatirani razred, razred, ki ni posedoval nikakih proizvodnih sredstev, razred, ki je bil edini neposredno in v celoti v nasprotju z buržoazijo in je bil zato edini sposoben biti revolucionaren do kraja. Ko je proletarijat strmoglavil buržoazijo in si osvojil politično oblast, je postal gospodujoči razred, ki ima v rokah državno oblast, razpolaga z že podružbljenimi sredstvi, vodi omahljive vmesne elemente in razrede ter zatira naraslo odporno energijo izkoriščevalcev. Vse to so posebne naloge razrednega boja, ki si jih proletarijat prej ni predstavljal in si jih ni mogel zastavljati.

Razred izkoriščevalcev, zemljiških gospodov in kapitalistov pod diktaturo proletariata ni izginil niti ne more naenkrat izginiti. Izkoriščevalci so premagani, niso pa uničeni. Ostala jim je mednarodna opora, mednarodni kapital, katerega del so. Ostala so jim delno nekatera proizvodna sredstva, ostal jim je denar, ostale so jim zelo močne družbene zveze. Prav zaradi njihovega poraza je narasla

njihova odporna energija sto in tisočkrat. «Izkušenos v vodstvu državnih, vojskih, ekonomskih poslov daje zelo veliko prednost tako da je njihov pomo neprimerno večji kakor njihov delež v celotnem šte lu prebivalstva. Razredni b strmoglavljenih izkoriščevalcev proti zmagoviti avargardi izkoriščanih, t.j. proletariatu, je postal ne merno bolj srdit. In druga tudi biti ne more, če ho mo govoriti o revoluciji, nočemo zamenjati tega po ma z reformističnimi iluz jami.

Kmetje, kakor tudi vs splošno vsakovrstna ma buržoazija, zavzemajo tu pod diktaturo proletariata sredinski, vmesni položaj; eni strani je to precej švilna množica delovnih lj di, ki jo družijo skupni int res delovnega ljudstva, se osvobodi zemljiške gosp de in kapitalistov; po dru strani pa so to ločeni ma gospodarji, posestniki in govci. Zaradi takega ek nomskega položaja mora neogibno omahovati m proletariatom in buržoazji. Ko se zaostruje boj med ma razredoma, ko se z verjetno ostrino lomijo družbeni odnosi in se rav kmetje in mala buržoazija sploh najtrdneje oklepaj starega, običajnega, okore ga, je naravno, da bori med njimi neogibno opa vali prehajanja z ene str na drugo, omahovanja, p okrete, nezanesljivost itd.

V odnosu do tega razred ali do teh družbenih e mentov — je naloga pletariata, da jih vodi, da bori za vpliv nanje. Vod za sabo omahljive, nestar vitne — to je dolžnost pletarita.

V. Lenin: Ekonomika in politika v epohi diktature proletariata 30. oktobra 1919.

„Vita Nuova“ in pravice Slovencev

zdravila vsa demokratična javnost. Fašistom pa to ni bilo po godu, zato so skušali prav n dan postavitev temeljnega kamna organizirati protislovenske izgrede po ulicah tržaškega mesta. Kljub temu, da so »primerno« mobilizirali prista še združenja »Giovane Italia«, ki so razširili po vsem mestu alarmne letake z rasistično vse bino, je poskus klavrno propadel.

Nekaj dni potem nam je slučajno prišel v roke list VITA NUOVA, ki je glasilo italijanske Katoliške akcije in ima svoje »botre« v tržaškem škofjskem dvorcu. List je med drugim obravnaval problem ljudskega štetja na Tržaškem. Opravičeval je tudi umestnost pisa po narodnosti. Kot vsi sovražniki Slovencev je tudi ta list obsojal naše protiviljenje proti takemu popisu. In ker ni imel nobenih konkretnih argumentov, s katerimi bi skušal spodbijati naše stališče do popisa po narodnosti, je prešel k očit-

kom, ki so zelo zelo podobni onim, ki jih navadno slišimo iz vrst odkritih fašistov. Po mnenju lista »Vita Nuova« smo mi Slovenci deležni vseh pravic. Prav za prav po njegovem mnenju uživamo še preveč pravic kot nam jih pritiče, preveč tudi zato, ker da smo nelojalni do italijanske države, katero da tudi tako radi klevetamo in celo žalimo.

Očividno je, da »Vita Nuova« zamenjuje razne pojme in da ne ločuje pravice od krivice. Tako kot piše ta list trdijo tudi fašisti. In tako so trdili tudi tedaj, ko so bili na vladi. Tedaj so vsakogar, ki je na kakršen koli način kazal nasprotovanje fašizmu in krivicam, proglasili za sovražnika italijanske države in za nelojalnega državljana. Iz tega se vidi, da so tisti, ki pišejo za list »Vita Nuova« ostali prav taki kakršni so bili za časa črnega režima. Iz tega se tudi vidi, kako velika je razlika med tistim, kar je zapisano v evangeliju,

ki ga skušajo oni oznanjati med njihovo politiko.

Še poseben poudarek daje »Vita Nuova« očitku slovenskim katoličanom, ki so tobo skupno z vsemi ostalimi Slovenci nastopili proti krivici mu popisu po narodnosti. D stvo, da so se tokrat predstavili slovenski katoličani in družili komunistom je za »Vita Nuova« smrten ali vnebovpijoči greh.

Toda to še ni vse. »Vita Nuova« je šla še naprej in veste je privlekla dan? Problem g nje slovenske šole pri Sv. nu. In zelo značilno je, da pri tem uporabila skoraj en ton kot fašisti, kot odkriti šisti, da smo si na jasnem svojem šovinističnem sestav je skušala ščuvati italijansko janstvo trdeč, da se z gradnj slovenske šole razspava dem dočim se morajo italijanski dentje stiskati v neodgovarjaj čih in starih prostorih.

Da je to že višek, je lah vsakomur jasno! Zato vsak mentor o vsem tem prepričan bralcem samim. Vsekakor ne moramo mimo tega, da poudarimo našega velikega čudenja, da o vsem tem Kliški glas ne pove svojega lišča. Je morda tak ukaz?

275 atomskih razstrelitev

Prvo atomsko bombo v poskusne namene so izstrelili leta 1945 v Združenih državah Amerike Kasneje so še tri druge velesile izdelale in razstrelile v poskusne namene to strašno bombo.

Leto	ZDA	SZ	V.B.	Fr.	Skupno
1945	1	—	—	—	1
1946	2	—	—	—	2
1947	—	—	—	—	—
1948	3	—	—	—	3
1949	—	1	—	—	1
1950	—	—	—	—	—
1951	16	2	—	—	18
1952	10	—	—	—	10
1953	11	2	2	—	15
1954	6	1	—	—	7
1955	15	4	—	—	19
1956	13	7	6	—	26
1957	26	13	7	—	46
1958	66	25	5	—	96
1959	—	—	—	—	—
1960	—	—	—	3	3
1961	3	24	—	1	28
Skupno	172	79	20	4	275

Sovjetska zveza odločno zagovarja leninsko načelo o mirnem sožitju

Iz poročila tov. Hruščeva na XXII. kongresu KP SZ

Objavljamo izveček iz poročila, ki ga je podal tov. Hruščev na XXII. kongresu KP SZ. Za objavo smo izbrali poglavje, ki se nanaša na vprašanja miroljubnega reševanja mednarodnih problemov, razkrinkavanje netilcev vojne in izboljšanja odnosov med državami.

Sedanji položaj narekuje nujno in neodlašajoče reševanje mednarodnih problemov na temelju načel miroljubnega sožitja. Po XX. kongresu je Sovjetska zveza predložila širok in konkreten program za doseg zagotovitve, ohranitve in učvrstitve miru v svetu. Ta program je težil za tem, da reši človeštvo pred nevarno oboroževalno tekmo, da odpravi ostankе druge svetovne vojne ter odstrani ovire, ki preprečujejo sanacijo mednarodnega položaja. V tem okviru je bilo vprašanje splošne in popolne razorožitve prvenstvenega pomena. Za rešitev tega vprašanja se je SZ odločno bojevala, kajti vedno je bila odločna nasprotnica oboroževalne tekme, ki ne le, da zahteva od narodov in držav velikanske žrtve, marveč neizogibno vodi v vojno. Danes je SZ še odločnejša nasprotnica oboroževalne tekme tudi zato, ker je prišlo na vojaškem področju do velikanskega tehničnega razvoja, do modernega orožja, ki bi, ako bi ga uporabili, neizogibno privedlo do uničenja več sto milijonov prebivalcev naše zemlje. Kopičenje takega orožja v ozračju hladne vojne in vojne mrzličnosti je združeno s hudo nevarnostjo za vse človeštvo. Mi smo predlagali splošno in popolno razorožitev, seveda pa taka razorožitev ne sme in ne more veljati samo za socialistične dežele ampak bi morala veljati za vse države. Toda našemu načrtu so se protivile kapitalistične države, zlasti ZDA, Anglija in Francija.

Odstranitev ostankov II. svetovne vojne

Imperialisti so sedaj, ko smo obnovili jedrske poizkuse dvignili mnogo hrupa proti nam. Toda njihov hrup ni preprečil narodom, da so razumeli, da smo bili prisiljeni obnoviti te poizkuse zato, ker so zapadne sile pahale v slepo ulico rešitev problemov razorožitve in pogajanja o jedrskih poizkusih in ker so prav oni, imperialisti, tisti, ki so napeli vse sile, da dosežejo vojaško premoč nad socialističnimi deželami. In v tem smo jih prehiteli v korist socialističnega tabora, ki stoji budno na straži miru. K temu smo bili prisiljeni, kajti znano je, da so se ZDA že dalj časa pripravljale na obnovitev jedrskih poizkusov in da je Francija večkrat izvedla te poizkuse. V sedanjih pogojih postaja še jasnejša nujnost, da se narodi borijo proti oboroževalni tekmi, kajti razorožitev zadeva življenjske koristi vseh naro-

dov in vsega človeštva in ko bo ta problem rešen, ne bo več potrebno razpolagati z jedrskim orožjem in ne bodo potrebni jedrski poizkusi.

Za ohranitev in učvrstitev miru je zelo velikega pomena odstranitev ostankov druge svetovne vojne. Ne moremo se sprijazniti s tem da je 16 let potem, ko je bila izbojevana zmaga nad hitlerjevskimi napadalci, še nerušeno nemško vprašanje. Te neodpušljive zakasnitve so krive sile na Zahodu in

predvsem ZDA, ki ne upoštevajo interesov narodov in so takoj po končani vojni začele obnovljati nemški militarizem. S tem, da še ni prišlo do sklenitve nemške pogodbe, so bili favorizirani bonnski revanšisti. Ti so s pomočjo ameriških imperialistov obnovili nemško vojsko in jo pripravljajo za novo agresijo. Zahodnonemški militaristi sanjajo celo o tem, kako bi izkoristili negotovost položaja v Evropi, ter privedli do medsebojnega sprta celo svoje bivše nasprotnike, sile protihitlerjevske koalicije. Sanjajo tudi o tem, da bi absorbirali Nemško demokratično republiko in podjarmili sosedne države.

Vprašanje Nemčije

Mi smo smatrali in smatramo, da je mirovna pogodba, ki bi potrdila nemške meje, ki jih je začrtal postdanski sporazum, zvezal roke revanšistom in jim odvzel voljo po novih pustolovskih podvigih.

Socialistične dežele že dolgo čakajo na sklenitev take pogodbe, v upanju, da bo v Washingtonu, Londonu in Parizu prevladala dobra volja. Tudi danes smo pripravljani, da skupno poiščemo sporazumno rešitev, ki bi bila zadovoljiva za obe strani. Toda v zahodnih državah in predvsem v ZDA se kaže neka čudna posebnost. V teh

državah se govori nekaj med srečanji državnikov, drugo pa se piše v tisku. V zahodnem tisku se problem nemške mirovne pogodbe postavlja kot nekaj nesmiselnega in neuresničljivega.

Sovjetska vlada predlaga podpis nemške mirovne pogodbe. Mi trdimo, da je treba upoštevati položaj, ki je nastal po porazu hitlerjevske Nemčije in da sedaj na nemškem ozemlju obstajata dve nemški državi. In po vsaki vojni, četudi je bila še tako grozna in krvava, je

Če bodo zahodne sile pokazale razumevanje do tega vprašanja ne bomo niti vztrajali pri tem, da se mora ta problem rešiti že letos. Bistveno je, da se pride do rešitve problema, do odstranitve ostankov druge svetovne vojne, da se pride do podpisa mirovne pogodbe. Rešitev tega problema bo omogočila nadaljnje korake naproti miroljubnemu sodelovanju tudi za učvrstitev miru.

Ze dalj časa je zrelo tudi vprašanje bistvenega izboljšanja mehanizma Organizacije združenih narodov. V letih hladne vojne je ta mehanizem zarjavel in njegovo delovanje ni bilo več redno. Sedaj je nastopil čas, da ga prečistimo, da odstranimo stvari, ki ga kvarijo. Med drugim je čas, da pristopi v OZN Ljudska republika Kitajska. Nastopil je tudi čas, da se reši problem nemškega zastopstva v OZN. Upoštevajoč sedanji nemški položaj bi bilo najbolj pametno, da bi bili obe nemški državi zastopani v OZN, kajti obe stvarno obstajata. Nastopil je čas, da se določi enakopravnost v vseh organih OZN vseh treh skupin držav, ki so nastale v svetu, to je socialističnih, nevtralnih in imperialističnih držav. Nastopil je čas, da se neha izkoriščati organizacija OZN v interesu vojaškega bloka zahodnih sil.

Potrebno je rešiti problem dokončne in popolne likvidacije kolonialnega zatiranja v vseh njegovih oblikah in pojavih in to v skladu z življenjskimi interesi prizadetih narodov. Z dejstvi in ne z besedami je treba pomagati zaostalim narodom, da odpravijo posledice kolonializma ter jim omogočijo, da v najkrajšem času dosežejo raven kulturno in ekonomsko razvitih narodov. Kolonialne države so dolžne, da vrnejo vsaj en del naropanega blaga žrtvam kolonialnega režima.

Za zmanjšanje vojne nevarnosti

Sovjetska zveza posveča veliko pozornost izboljšanju celotnega mednarodnega položaja. Zato posveča veliko skrb tudi problemu ustvaritve dezatomiziranih področij v Evropi in Aziji. Velikega pomena bi bil nenapadljivi pakt med državami, ki pripadajo Varšavski vojaški pogodbi in med državami, ki pripadajo Severno-atlantskemu vojaškemu bloku. Če bi ostajala na obeh straneh dobra volja, bi lahko mnogo pomagali narodom, zmanjšali nevarnost vojne in dosegli to da bi se nevarnost postopoma popolnoma odstranila.

Dogodki kažejo, da je bila pravilna zunanja politika, ki jo je začrtal XX. kongres. Sledeč tej politiki smo dosegli velike zmage. Naše sile so se močno utrdile.

Mi bomo nadaljevali leninsko politiko in se bomo še naprej bojevali za zmago idej miroljubnega sožitja. V sedanjih pogojih se je od-

(Nadaljevanje na 4. strani,

Kulturni obzornik

Ivo Andrič Nobelov nagrajenec

Nobelova nagrada za književnost 1961 je bila letos dodeljena Jugoslavanu Ivu Andriču. Švedska akademija je v svoji motivaciji izjavila, da je bila nagrada dodeljena Andriču zaradi »epske sile, s katero je on opisal motive in človeške usode v zgodovini svoje dežele.«

Ivo Andrič se je rodil 10. oktobra 1892 v Travniku. Studiral je srednjo šolo v Sarajevu, nato pa univerze v Zagrebu, na Dunaju, v Krakovu in Gradcu. Še kot gimnazijec je sodeloval v nacionalističnem gibanju in v času prve svetovne vojne so ga avstroogrske oblasti že preganjale. Bil je zaprt in nato interniran. Po vojni je po dokončanem študiju šel v diplomatsko službo. Služboval je v Rimu, Bukarešti, Trstu, Gradcu, Madridu, Ženevi in Berlinu. Bil je prav veleposlanik v Berlinu, ko se je pričela druga svetovna vojna. Za časa okupacije se je popolnoma umaknil iz vsake službe in iz javnega življenja ter samo pisal. Po vojni pa je Andrič stopil tudi v politično življenje. Zveza jugoslovanskih književnikov pa ga je izvolila za svojega predsednika.

Literarno delo Iva Andriča

se je pričelo že l. 1911, vendar se je vidno uveljavil šele po prvi svetovni vojni. Na leta zapora in konfinacije spominjata dragoceni knjižici »razgovorov z dušo« (Ex Ponto 1918, Nemiri 1920). Odkar pa je l. 1920 objavil novelo »Potovanje Alije Džerzeleza«, je opustil poezijo. Odslej piše le prozo in postane eden od najpomembnejših epikov jugoslovanskih književnosti.

Po vojni so v enem samem letu izšli trije romani, ki so bivšemu diplomatu takoj zagotovili mesto med prvimi jugoslovanskimi in evropskimi romanopisci. Ti romani so »Gospodična«, »Travniška kronika« ter »Most na Drini«. S temi romani je postal Andrič mednarodno znan. Prevodi teh del se množe. Ni še prav dolgo, kar se je pri Mondadoriju pojavil tudi italijanski prevod »Mosta na Drini«, ki je doživel že nad dvajset prevodov tudi v druge jezike. Tako je roman preveden v jezik hindu, v nemščino, angleščino, holandsščino, španščino, francoščino, ruščino, ukrajinsščino, poljščino, bolgarščino, letonsščino, švedščino, norveščino, češčino, madžarščino, finskiščino itd.

Hamlet na odru SG v Trstu

Slovensko gledališče v Trstu je otvorilo novo gledališko sezono. Za otvoritveno predstavo je izbralo Shakespearovo dramo Hamlet. S tem delom si je postavilo zelo težko nalogo, saj to dramatično delo zahteva trdo preizkušnjo za vsako gledališče. In priznati moramo, da je bil truški ansambl kronan s sijanim uspehom. O tem ni nobenega dvoma. Ansambl je pod spretnim in preizkušenim vodstvom režiserja Babiča sijajno izvedel uprizoritev. Tudi izbira igralcev je bila posrečena. Naslovno vlogo je odigral S. Starošinič. Zelo sta nas presenetila mlada igralca Livij Bogatec v vlogi Leara in Miranda Caharija v vlogi Ofelije. Zelo posrečen je bil tudi lik Juste Košute, ki je igral vlogo starega grobarja. Tudi Mira Sardočeva je kot kraljica Gertruda sijajno izpeljala svojo vlogo. Prav tako so bili vsi igralci zares na višini (žal jih tu zaradi pomanjkanja prostora ne moremo vseh poimensko naštevati).

Prireditve na Opčinah

V nedeljo 17. oktobra so banovski otroci ponovili svojo kulturno prireditve v Prosvetnem domu na Opčinah. Kot je znano je bila prva njihova prireditve že 1. oktobra. Naštudirali in igrali so Kralja Matjaža in Alenčico. Poleg te večje in zahtevnejše igre so bile na sporedu tudi deklamacije in krajši ljubek prizorček, ki so ga podali najmlajši. Prireditve je zelo uagajala številnemu občinstvu, zato je bila obakrat dvojnopolna. Kot smo izvedeli bodo Banovci ponovili svojo igro tudi v drugih krajih. Naj-

prej nameravajo gostovati v Križu.

Občni zbor SPZ in ZSPD Gorici

Slovenska prosvetna zveza iz Trsta, SPZ in Zveza slovenskih prosvetnih društev iz Gorice - ZSPD bosta imeli v nedeljo 19. novembra svoj skupni občini zbor v Gorici. To bo občini zbor združitve obeh zvez.

Opčine in ne „Poggioreale“!

Na seji tržaškega občinskega sveta, ki je bila v ponedeljek zvečer je svetovalka Bernetičeva postavila vprašanje glede spreminjanja imena Opčin v »Poggioreale del Carso«.

Kot smo poročali že v prejšnji številki so v zadnjem času določeni krogi v Trstu začeli siliti tej vasi od fašizma popačeno ime. Kot smo že poročali je tudi občinska izpostava na Opčinah uvedla novo fašiztirano ime, katero pa široka javnost odvrča kot tuje in neprimerno.

Pričakujemo, da bo v tem primeru prevladala razsodnost in da bodo oblasti prišle do spoznanja, da je skrajni čas za opustitev od fašizma vsiljenih imen našim krajem in da se bodo ravnale po vzgledu, ki so jim ga že pred mnogimi leti dali v ostalih krajih Italije, kjer so ponovno uvedli stara in pristna imena Nikakor pa se ni mogoče sprijazniti s takim stališčem kot ga je tudi na tej seji skušal zagovarjati župan Franzil. »Poggioreale« je spučeno in smesno ime ne pa Opčine!

Izšel je „Galeb“

O problemih zgoniške občine

Občinski svet je soglasno sprejel resolucijo proti jedrskim poizkusom

V soboto je bila seja občinskega sveta v Zgoniku. Na njej so razpravljali o delovanju občinske uprave, o proračunu in obračunih ter o drugih važnih občinskih problemih. Med drugim je bila sprejeta tudi resolucija proti vojni nevarnosti in proti jedrskim poizkusom.

Zupan Pirc je med drugim poročal o obstoječem položaju v občinski upravi. Kritiziral je nadrejene oblasti ker ne kažejo razumevanja za potrebe občine. Ožigosal je tudi dejstvo, da še ni uveljavljeno načelo o dvojezičnosti. Dotaknil se je tudi problema kmetijske šole. Dejal je, da se kljub številnim

intervencijam ta problem ni premaknil z mrtve točke. Ta problem je čuten še posebej tudi zato, ker otroci po dovršenem petem razredu osnovne šole nimajo možnosti, da bi se strokovno izpopolnili. Vsi svetovalec so soglašali s tem, da je treba še nadalje odločno vztrajati v zahtevi, da se otvori omenjena šola v Zgoniku, za katero se že na razpolago potrebni prostori.

Ker je nemogoče zajeti v kratkem poročilu vse probleme, o katerih je občinski svet razpravljal, se bomo k njim povrnili v prihodnji številki.

Obvestila za kmete

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo v Trstu sporoča:

Od 21. okt. dalje se sprejemajo prošnje za brezplačna nakazila za odbrana semena povrtin. Nakazila se bodo izdajala dokler ne bo izčrpana razpoložljiva vsota. Brezplačna nakazila dobijo samo tisti kmetje-vrtnarji, ki pridelujejo povrtino samo za domači trg in za izvoz. Zato prosilci, ki pridelujejo povrtino samo za lastno uporabo, ne pridejo v poštev. Prosilci morajo ob vlaganju prošnje predložiti izkaznico za vstop v sadno-vrtnarsko tržnico na debelo.

Upoštevalo se bo, ki jo je zavzela kokošjereja tudi v tržaški pokrajini, je tukajšnje pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo, s sredstvi, ki jih je stavila na razpolago Tržaška hranilnica, razpisalo natečaj za izboljšanje kokošjereje. Ta natečaj, ki ima namen vzpodbujati kokošjereje, da napravijo nove kokošnjake in izboljšajo vzrejo perutnine razpolaga z vsoto 300 tisoč lir, ki bodo porazdeljene v nagrade od 20.000 do 50.000 lir. Tega natečaja se lahko udeležijo vsi kmetovalci — kokošjereje, ki imajo najmanj 20 kokoši — jajčarice in ki nameravajo zgraditi primerne kokošnjake ali izboljšati že obstoječe ter imajo namen oprijeti se racionalne vzreje perutnine. Tozadavne prošnje je treba predložiti do 31. decembra letoš. Za vsa potrebna pojasnila se zainteresirani lahko obrnejo na Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo — oddelek za živinorejo — Trst, ul. Geppa 6.

Nadaljevanja s prednjih strani

Proti atomski nevarnosti

proti Sovjetski zvezi in ko vodijo hudo kampanjo proti njej, ker je obnovila jedrske poizkuse, napovedujejo, da bodo take poizkuse izvedli na široki črti.

Izkušnje zadnjih let nam kažejo, da bi samo sporazum o splošni in nadzorovani razorožitvi lahko napravil konec oboroževalni tekmi po vsem svetu. Samo tak sporazum more preprečiti atomski spopad. Toda takega sporazuma nočejo imperialisti, skrajneži in nestrpnosti. Te temne sile nočejo niti razpravljati o možnosti reševanja nemškega vprašanja, o reševanju vprašanja zahodnega Berlina, nočejo omogočiti sprejema Kitajske v OZN itd.

Resno obsoditi vse jedrske poizkuse, a ne iz provokatorskih in antisovjetskih namenov, resno zahtevati konec oboroževalni tekmi, toda ne samo iz propagandističnih namenov, pomeni: napraviti konec hladni vojni; pomeni: napraviti konec sanjam o nekakšnem križarskem pohodu proti Sovjetski zvezi in socialističnim deželem; pomeni: odstraniti iz vseh evropskih dežel — in torej tudi iz Italije — oporišča za atomske bombe in rakete, namenjene za boj proti Sovjetski zvezi in njenim zaveznikom. To pomeni tudi: napraviti konec nemškemu militarizmu, ki s tako vno omuje načrte za revizijo nemških meja, ki so bile postavljene po drugi svetovni vojni in odkloniti zah-

teve teh nemških revanšistov, da bi imeli v svojih rokah atomsko orožje.

Izhajajoč iz tega stališča komunisti vabijo vse ljudi dobre volje naj se zavzamejo za ohranitev in zaščito miru v svetu in naj zavrnejo tudi sedanjo sovražno kampanjo proti Sovjetski zvezi.

S tribune XXII. kongresa KP SZ je prav teh dneh še enkrat bilo poudarjeno načelo mirnega sožitja, na katerem temelji vsa sovjetska politika. S tiste tribune je bilo še enkrat poudarjeno, da bi lahko takoj prišlo do pogajanj z zapadnimi silami, ako ne bi igralo vloge skrajnežev.

Komunistična partija Italije, upoštevala veliko zaskrbljenost, ki vlada v Italiji in v svetu zaradi atomske nevarnosti, poudarja bolj kot kdaj koli nujno zahtevo, naj tudi Italija da svoj doprinos za premaknitev problema mednarodnih pogajanj z mrtve točke in za ustvaritev pogojev za odstranitev atomske nevarnosti, in torej tudi za takojšnjo odstranitev vseh jedrskih poizkusov. Zato KPI poziva tudi italijansko vlado, naj se v tem smislu takoj zavzame tudi v OZN, naj postavi konkretne predloge za rešitev nemškega vprašanja in naj izdela konkretne predloge za dosedaj splošne in nadzorovane razorožitve ter za ustvaritev dezatomiziranega področja v Evropi. Istočasno KPI poziva italijansko vlado, naj javno in slovesno izjavi, da se ne bo vmešavala v spore glede Berlina.

Komunistična partija Italije poziva vse demokratične in antifašistične sile, vse sile, ki jim je v resnici pri srcu stvar miru, naj izdelajo skupno platformo, ki bo za vse sprejemljiva in ki bo določila akcije, ki naj jih Italija vodi za odstranitev atomske nevarnosti. Obenem pa vabi vse člane partije in vse organizacije, naj se mobilizirajo za objasnitev dejanskega položaja vsemu javnemu mnenju, naj zavrnejo vse provokacije nitelev hladne vojne in politike sile, to je provokacije vseh povzročiteljev atomske katastrofe; naj se zavzamejo za ustvaritev močnega in enotnega množičnega gibanja proti atomski nevarnosti in za splošno ter nadzorovano razorožitve.

Govor Hruščeva

prla perspektiva miroljubnega sožitja za ves čas iskanja rešitve socialnih in političnih problemov, ki danes ločujejo svet. Stvari tako napredujejo, da bo že pred polno zmago socializma na svetu, da bo že v času obstoja kapitalizma, na enem delu zemeljske oble ustvarjena možnost izključitve svetovne vojne.

Lenin nas je učil, da moramo biti odločni, nepopustljivi in vztrajni, ko gre za bistvena načela. V težkih časih, je edina socialistična država kljubovala napadom vsega kapitalističnega sveta. V času, ko nas je sovražnik napadal na frontalni črti in iz zaledja, je Lenin uporabljal do imperialistov trdo in odločno govorico, istočasno pa gibčno politiko. Ta nauk nas mora voditi tudi danes. Zato moramo tudi

v bodoče odločno vztrajati na načelu miroljubnega sožitja med državami z različno socialno ureditvijo; utrjevati enotnost socialističnih dežel na načelu bratskega sodelovanja in medsebojne podpore ter tako še nadalje krepiti in utrjevati svetovni socialistični sistem; razvijati sodelovanje z vsemi poborniki miru na svetu, se boriti skupno z vsemi tistimi, ki so za mir in protitistim ki hočejo vojno; utrjevati proletarsko vzajemnost z delavskim razredom in z delovnimi ljudmi vsega sveta; nuditi največjo moralno in materialno podporo narodom, ki se borijo za osvoboditev izpod imperialističnega in kolonialnega zatiranja ter za uvrstitev svoje neodvisnosti; razvijati do največje mere ekonomsko in trgovinsko sodelovanje z vsemi državami, ki hočejo imeti dobre odnose s SZ; voditi aktivno in prožno zunanjo politiko ter se zavzemati za rešitev svetovnih problemov s pogajanjem; obsojati poskuse vojno-netilskih manevrov in sodelovati konkretno v vseh državami na osnovi reciproci-
Zivljenje je pokazalo, da je načelo miroljubnega sožitja med državami z različnimi socialnimi sistemi, ki ga je izdelal Lenin, potrebno za ohranitev miru in za preprečenje svetovne uničevalne vojne. Mi smo naredili in bomo naredili vse kar je v naši moči, da bi miroljubno sožitje in miroljubna ekonomska kompetitivnost zmagali na vsem svetu!

Nemški nacisti

da se ne bo več zanimal za vojaške zadeve.

Leta 1957 je bilo 38 hitlerjevskih generalov na vodilnih mestih v zahodnonemški vojski, danes pa je teh generalov že 160.

Bundeswehr je danes najmočnejša vojska v Zahodni Evropi. Toda v Nemški zvezni republiki je poleg redne vojske še mnogo napol vojaških formacij in združenj. Ta slika je zelo podobna oni, ki je obstajala za časa Hitlerja. Na čelu vseh teh napol vojaških organizacij stojijo bivši hitlerjevci. Eno izmed teh organizacij je do svoje smrti vodil zloglasni maršal Kesselring. Po podatkih, ki je leta 1959 objavilo nemško militaristično glasilo «Luftwaffering» je vseh napol vojaških organizacij 1.300. Manifestacij, ki jih prirejajo te organizacije se čisto udeležujejo tudi najvišji nemški državniški politiki, med njimi tudi starši Adenauer.

Nova Wermach-Bundeswehr šteje danes nad 300 tisoč mož. Njena moč je za 35% večja od one, ki je določena od NATO. Opremljena je z najmodernejšim orožjem.

Ze teh nekaj primerov jasno kaže pravo sliko sedanje zahodnonemške vojske. Toda ti primeri so obenem tudi zelo resen opomin. Tudi zato je najna rešitev nemškega vprašanja

Tov. Blažina je umrl

Tovariša Angela Blažine ni več med nami. Tragična smrt, do katere je prišlo v potek ponoči v Žavljah, mu je pretrgala nit življenja in ga ugrabila ljubeči družini in vsem nam, ki smo ga radi imeli. Med povratkom z dela je nesrečno padel pod kolesa filobusa in bil v hipu mrtev. Kako je prišlo do te strašne nesreče še ni povsem jasno. Ve se le to, da je le nekaj minut prej končal svoje delo in da je hitel proti domu. Z nesrečno smrtjo je bila strašno prizadeta zlasti njegova družina, žena in trije nedorasli ter nepreskrbljeni otroci.

Tovariš Blažina je bil zelo poznan v vrstah komunistov in antifašistov na Tržaškem. Izšel je iz zavedne slovenske in antifašistične Blažinove družine iz Gabrova, ki je mnogo pretrpela zaradi fašističnega preganjanja. Že kot šestnajst in pol leta star fantič je šel k partizanom. Boril se je v Gorškem bataljonu Južnoprimorskega oddreda. Spomladi 1944 so ga zajeli Nemci in fašisti ter ga odvedli v zloglasno nacistično taborišče Buchenwald, kjer je trpel skoraj eno leto. Ko je Sovjetska armada osvobodila taborišče, se je pridružil sovjetskim tankistom. Bil je v edinci, ki se je pripravljala na odhod na japonsko bojišče. K sreči mu ni bilo treba iti na to bojišče, ker je prej vojna končala. Ko je bil demobiliziran, novembra 1945, se je vrnil v Trst.

Takoj po vrnitvi v domovino je pristopil k političnemu delu v mladinskih organizacijah. Nekaj časa je bil okrajni sekretar antifašistične mladine

v Nabrežini, ker pa je bil zelo sposoben in politično razgledan fant so ga kaj kmalu poklicali na osrednje vodstvo mladinske organizacije v Trstu. Kasneje so mu dodelili razna odgovorna mesta v Partiji. Postal je član takratnega Centralnega komiteja Komunistične partije za Tržaško ozemlje. Dalj časa je opravljal tudi funkcije odgovornega za tisk in propagando. V zadnjih letih ni več aktivno deloval v Partiji, a je ostal vedno njen zvesti član. Zaposlen je bil pri nekem kovinarskem podjetju v Žavljah.

Nam vsem, ki smo ga poznali, upoštevali njegovo predanost stvari delavskega razreda in pravilno cenili njegove vrline ter sposobnosti, bo ostal v trajnem spominu.

Naj mu bo lahka domača gruda! Hudo prizadeti družini pa naše najiskrenejše in najgloblje sožalje!

Smrt tovariša K. Gerlanca

Pretekli teden je umrl tov. Karlo Gerlanec s Kontovele. Pokojni je bil zelo znan antifašist in star komunist. V organizacijah delavskega gibanja je deloval že kot mlad fant. Že tedaj je sodeloval s pokojnim Pertotom, znanim organizatorjem in urednikom starega «Dela». Kako je bil cenjen med delovnim ljudstvom je pokazala tudi njegova zadnja pot.

Naj mu bo rahla rodna zemlja, žalujočim ostalim pa naše iskreno sožalje!

Bepo Jusič je slavil 106 rojstni dan

Bepo Jusič iz Klenja v Nadiški dolini je najstarejši Slovenec in obenem tudi najstarejši državljani v italijanski republiki. Dne 14. oktobra je v krogu svoje družine proslavljal 106. rojstni dan. O tem dogodku so poročali številni časopisi in radiotelevizija.

Kljub svoji izredno visoki starosti je Bepo še razmeroma čil in zdrav.

Novinarjem, ki so ga obiskali za rojstni dan je dejal, da se spominja cajtov, kar je šu kot 20-ljetni puob na visito in ga je mjedih škartu, zaki je biu zarjes slabič, preveč slab za djelat sudat. Pa ni blu takou, ljeta so teklà napri, nje da bi se muoru kadà zatejēt

po kajšno mjedihovo pomouč.

Kljub temu, da je bil vojaški zdravnik mnenja, da bo naš današnji jubilar moral kmalu umreti, kar se seveda ni uresničilo, je sedanji jubilar dočakal tako izredno visoko starost. Dvakrat je bil poročen. Imel je 8 otrok in danes je ponosen na krepko rodbino Jusičev.

Tudi mi mu želimo, da bi še mnogo let živel srčen in zadovoljen v krogu svojih dragih.

Celica v Saležu je nabrala za komunistični tisk 16.200 lir. Ostale celice zgoniške sekcije pa niso sporočile koliko so nabrale. Zato jih vabimo, naj slede vzgledu Saleža!

DELO
GLASILO AVTONOMNE
TRŽASKE FEDERACIJE K.P.I.
Uredništvo in uprava sta v Trstu, ul. Capitolina 3, telef. 44-046 in 44-047. Odgovorni urednik je Anton Mirko Kapelj, Tiska v Riva v Trstu, ul. Torrebianca 12.